

POMERANIA

Ripa maris Pomerani natura est uallo solidissimo munita, ut nulla eius inundatio terræ nocere queat, ut in Phrisia & Holandia, ubi perpetuis aggeribus impetus eius est coërcendus. Terminum ergo habet hæc terra à deo positum, quem mare prætergredi non ualet. Vocatur autem hoc mare Balticum, quod in modum balthei longo tractu per Scythias regiones tendatur usque in Græciam, ut Helmoldus Vuandalicarum rerum scriptor sentit. Sed hoc esse nequit, cum mare illud non in Græciam porrigitur. Nam ex Russia per longas ambages in Sueciam itinere pedestri perueniri potest, & ex Liuonia in Lithuaniam & rursus in Poloniam ubi nullum mare est. Vbi est ergo baltheus in Græciam; Balticum itaq; mare dicitur à Baltia peninsula, quæ tria continet aquilonis regna, Daniam, Sueciã & Noruegiam. Testis est Plinius, qui suos introducit autores de fertilitate Pomeranię, scribit doctissimus Petrus Artopæus natus Pomeranus in hunc modum. Pomerania ad mare Balticum sita, à primis cultoribus patria lingua, hoc est, Vuandalica, Pamorzi appellata, ab indigenis inhabitata & proprijs dominis gubernata, alienis autem nunquam subiecta, est ubiq; fertilis, aquis irrigua, stagnis abundans, nauibus peruia, diues agris, pascuis, pomis, lignis, riuis, montibus, uenatione, pecore, piscibus, frumento, butyro, melle, cera & alijs his similibus rebus. Est quoq; optime culta ciuitatibus, oppidis, arcibus & uicis, nec ullus in ea est locus uacuus et incultus, nisi quem aut lacus aut montes occupant. Cibum ministrat multis alijs terris per circuitum sitis. Vsa est ante susceptum Christianismum lingua Vuadalyca, moribusq; suis uixit, quoad usq; incorporata fuit Rom. Imperio, tunc unã cum religione simul didicit ab Imperatoribus Saxonica linguam, quam & in hunc usque retinet diem. Colligunt incolæ in mari succinum, sed non tantum quantum Pruteni in suis littoribus legunt. Insigniores ciuitates, quas habet Pomerania, iacent in littore maris, præter paucas quasdam mediterraneas, ut sunt Stetinum, Neuuardia, Stargardia, &c. In littore maris iacent Colberg, Caminum, Coslinum, Gripsuualdum, Sundrum, &c.

